

Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie

STANDARD BHP

7.0

MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie przygotowania oraz prowadzenia prac z materiałami niebezpiecznymi.

UWAGA

Materiałami niebezpiecznymi są głównie substancje i preparaty, które ze względu na swoje własności chemiczne, fizyczne lub biologiczne mogą – w razie nieprawidłowego obchodzenia się z nimi – doprowadzić do śmierci, uszczerbku na zdrowiu, uszkodzenia ciała ludzkiego lub zniszczeń czy szkód materialnych. Ze względu na powszechność ich wykorzystywania w procesach budowlanych oraz zagrożenia z nimi związane należy skrupulatnie przestrzegać obowiązujących zasad dotyczących ich stosowania, magazynowania, transportu oraz utylizacji.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

A. WSTĘP

1. Materiały niebezpieczne na podstawie dominującego zagrożenia zostały podzielone na klasy. Do poszczególnych klas należą:
  - materiały wybuchowe,
  - gazy,
  - materiały ciekłe zapalne,
  - materiały stałe zapalne,
  - materiały samozapalne,
  - materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne,
  - materiały utleniające,
  - nadtlenki organiczne,
  - materiały trujące,
  - materiały zakaźne,
  - materiały promieniotwórcze,
  - materiały żrące,
  - inne materiały i przedmioty niebezpieczne np. azbest, akumulatory, poduszki powietrzne do samochodów, alergeny, wytwornice acetylenowe itd.
2. Dla produktów chemicznych zawierających substancje niebezpieczne wymagana jest „Karta charakterystyki substancji niebezpiecznej”. Zawiera ona informacje związane ze stosowaniem produktu, określające zasady bezpieczeństwa dla środowiska pracy i środowiska naturalnego.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Wszystkie czynności związane ze stosowaniem materiałów niebezpiecznych należy poprzedzać sporządzeniem oceny ryzyka, uwzględniającej zidentyfikowane zagrożenia dla pracowników oraz otoczenia.
2. Wszelkie czynności z materiałami niebezpiecznymi należy prowadzić w oparciu o Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR).
3. Należy odpowiednio przystosować, wyposażyć i oznakować pojazdy do transportu materiałów niebezpiecznych.
4. W pojeździe przewożącym materiały niebezpieczne mogą znajdować się wyłącznie kierowca i pomocnik, który w razie potrzeby może zastąpić kierowcę. Kierujący pojazdem przewożącym materiały niebezpieczne musi spełniać określone przepisami wymagania oraz posiadać zaświadczenie o ukończeniu kursu upoważniającego go do wykonywania tej czynności.
5. Załadunek, rozładunek oraz manipulowanie ładunkiem w postaci materiałów niebezpiecznych określają uregulowania szczegółowe.
6. Opakowania materiałów niebezpiecznych muszą spełniać określone kryteria.

C. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. Podczas używania, transportu i składowania materiałów niebezpiecznych należy stosować odpowiednie środki ochrony zbiorowej i indywidualnej.
2. Zbiorniki, naczynia i inne opakowania służące do przechowywania materiałów niebezpiecznych powinny być oznakowane, wykonane z właściwego materiału, wytrzymałe, szczelne oraz wypełnione z zachowaniem rezerwy w związku z możliwością termicznego rozszerzania się materiału w warunkach przechowywania, transportu i stosowania.
3. Pomieszczenia do przechowywania, składowania i stosowania materiałów niebezpiecznych powinny spełniać wymagania ppoż. w tym zakresie.
4. Pracownikom zatrudnionym w pomieszczeniach, w których znajdują się materiały niebezpieczne, należy zapewnić stały dostęp do środków łączności na wypadek awarii, pożaru lub wybuchu.
5. Przed wejściem do pomieszczeń przeznaczonych do składowania lub stosowania materiałów niebezpiecznych należy ustalić, a następnie poinformować pracowników o warunkach koniecznych do spełnienia ze względu na niebezpieczeństwo pożaru, wybuchu, wydzielania się substancji trujących lub tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe.
6. Podczas składowania i stosowania materiałów niebezpiecznych należy pamiętać o:
  - zachowaniu odpowiedniej temperatury, wilgotności i ochronie przed nasłonecznieniem,
  - ograniczeniach co do wspólnego ich składowania i stosowania,
  - dopuszczalnej ilości składowanych materiałów,
  - odpowiedniej ich rotacji i zasadach związanych z zachowaniem racjonalnego obrotu i tworzenia zapasów,
  - właściwym rozmieszczeniu tych materiałów, umożliwiającym prowadzenie kontroli ich ilości, warunków i zasad składowania oraz stosowania.
7. Jeśli procesy pracy powodują występowanie czynników rakotwórczych, biologicznych o działaniu zakaźnym i innych stwarzających niebezpieczeństwa, należy:
  - ograniczyć do minimum liczbę pracowników narażonych na kontakt z tymi czynnikami,
  - ograniczyć do minimum występowanie tych czynników,
  - zapewnić stosowanie ochron zbiorowych lub indywidualnych,
  - spełnić właściwe wymagania higieniczne,
  - oznakować miejsca podwyższonego ryzyka dla zdrowia pracowników.

8. Jeżeli występuje zagrożenie obłania się środkami żrącymi lub zapalenia odzieży, należy zainstalować wodne natryski ratunkowe do całego ciała oraz do płukania oczu.
9. Osoby obsługujące butle do gazów skroplonych powinny posiadać odpowiednie kwalifikacje, uprawnienia oraz szkolenia w tym zakresie.
10. We wszystkich jednostkach Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie obowiązują standardy szczegółowe dotyczące materiałów niebezpiecznych.